

ΜΕΛΕΤΗ ΔΗΜΟΥ ΑΓΡΑΦΩΝ - ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΦΥ & ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Έλλη Γατή – Ειδικός Συνεργάτης Δημάρχου & MSc Manager Υγείας

Σκοπός και στόχοι μελέτης

- **ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΦΥ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΑΓΡΑΦΩΝ**
- Καταγραφή υφιστάμενης κατάστασης
- Υλοποιήσιμες προτάσεις για πρακτική και άμεση εφαρμογή
- Διασφάλιση προσβασιμότητας στις υπηρεσίες ΠΦΥ
- Χρήση πρωτότυπης μελέτης ως απόδειξη χαμηλού επιπέδου παρεχόμενων Υπηρεσιών και ελλείψεων
- Δημιουργία καλών πρακτικών για άλλους Δήμους
- Περαιτέρω προτάσεις για αναγκαίες μελέτες

Νομικό πλαίσιο ΠΦΥ στην Ελλάδα

- ▶ 30ετή παρανόηση του μεταρρυθμιστικού πλαισίου και ανορθόδοξη εφαρμογή του
- ▶ Έλλειψη ενιαίας και σταθερής πολιτικής με καθορισμένη στρατηγική

(Γιαννασμίδης Α., Τσιαούση Μ., 2012)

- ▶ Δόθηκε βαρύτητα στην ΔΦΥ, παρόλο που ο Ν1397/1983 έθεσε τις νομικές βάσεις του ΕΣΥ για προτεραιότητα στην ΠΦΥ
- ▶ Σχεδιασμός Ανάπτυξης δικτύων ΠΦΥ

Ν2519/1997 (θεσπισμένα κίνητρα Γενικής Ιατρικής)

Ν3235/2004 & Ν4025/2011 (λειτουργική ανασυγκρότηση)

Ν3918/2011 → Βήμα ανάπτυξης ΠΦΥ μέσω του ΕΟΠΥΥ

- ▶ Ν3852/2010 – Καλλικράτης → εισαγωγή αρμοδιοτήτων ΠΦΥ στους Δήμους (Κοινωνικές Υπηρεσίες – Ενημέρωση - Πρόληψη)

Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας

Θεωρητική προσέγγιση

- ▶ Βασική φροντίδα Υγείας που βασίζεται σε πρακτικές, επιστημονικά τεκμηριωμένες και κοινωνικά αποδεκτές μεθόδους οι οποίες βρίσκονται στη διάθεση όλων των ατόμων της κοινότητας (ΠΟΥ, 1978)
- ▶ Βασικό συστατικό στοιχείο του γενικότερου κοινωνικού και οικονομικού εποικοδομήματος
- ▶ Πολίτες : → κοινωνική και πολιτική διαμεσολάβηση
→ ιδιώτες ιατρούς

Προβλήματα στην ΠΦΥ

- **Ελλείψεις στα ΚΥ αγροτικού τύπου** (οργάνωση υπηρεσιών και παροχή υπηρεσιών πρόληψης)
- **Έλλειψη αξιολόγησης υπηρεσιών** δομών ΠΦΥ (δεν δίνεται η δυνατότητα εξέλιξης υπηρεσιών με βάση τις ανάγκες του πληθυσμού)
- **Μη αυτοδυναμία και μη αυτοτέλεια** σε προσωπικό – υποδομή και διοίκηση
- **Απουσία πολιτικών υγείας** για ενημέρωση – πρόληψη σημαντικών νοσημάτων
- **Ελλιπές gate keeping** και μη εδραίωση οικογενειακού ιατρού (για έλεγχο κόστους και ορθολογικό ανασχεδιασμό νοσοκομειακών δομών)
- Προσπάθειες ανάπτυξης ΠΦΥ **μόνο σε θεωρητικό επίπεδο**

- **Μη αξιοποίηση ιατρικού φακέλου**
- **Μείωση δαπανών για υπηρεσίες ΠΦΥ** (κατά 18% μεταξύ '09 - '11 στο πλαίσιο των συνεχών αναθεωρήσεων ΕΟΠΥΥ)
- **Αδυναμία κάλυψης αναγκών**

(Σουλιώτης Κ, κα 2011)

Μεθοδολογία

ΜΕΙΚΤΗ

ΠΟΙΟΤΙΚΗ

1. Συνεντεύξεις από
Επικεφαλής Δομών
 - Διευθυντής Κέντρου Υγείας
 - Δήμαρχος Αγράφων
 - Προϊστάμενος ΒΣΣ

ΠΟΣΟΤΙΚΗ

2. Ερωτηματολόγια προς:
 - Πρόεδροι ΤΚ
 - Χρήστες Υπηρεσιών Υγείας (Τυχαία Δειγματοληψία)

Δήμος Αγράφων – Γεωγραφικά δεδομένα

- **Ορεινότερος Δήμος** της Ελλάδας
- **32 Τοπικές Κοινότητες (ΤΚ) - 162 οικισμοί**
- Τεράστιες χιλιομετρικές αποστάσεις μεταξύ οικισμών
- **Ελλιπές οδικό δίκτυο** (χωματόδρομοι-αγροτική οδοποιία – ειδικά στην ΔΕ Αγράφων)
- **Ακραία καιρικά φαινόμενα** – συχνή καταστροφή οδικού δικτύου

Δήμος Αγράφων – Πληθυσμιακά δεδομένα

ΝΟΜΙΜΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2011)	
ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ	13,529
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΒΙΝΙΑΝΗΣ	1,746
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ <u>ΑΓΡΑΦΩΝ</u>	3,209
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΠΕΡΑΝΤΙΩΝ	3,293
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ	2,730
ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ	2,551

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Κτηνοτροφία	43,98%
Τουρισμός	20%
Κατασκευές	20,02%
Κρατικές υπηρεσίες	10%

Επίπεδο Εκπαίδευσης	Ποσοστό
ΑΕΙ / ΑΤΕΙ / Κάτοχος μεταπτυχιακού ή διδακτορικού τίτλου σπουδών	3,98 %
Διετούς φοίτησης επαγγελματική σχολή (ΙΕΚ)	1,37%
Απόφοιτοι Λυκείου	13,1%
Απόφοιτη Γυμνασίου	11,94%
Απόφοιτοι Δημοτικού	42,99%
Γνώστες Γραφής και Ανάγνωσης	23,6%

Υπηρεσίες ΠΦΥ στο Δήμο Αγράφων

1. ΚΥ ΔΥΤ. Φραγκίστας
2. Δομή Βοήθεια στο Σπίτι (ΒΣΣ)
3. ΠΙ Γρανίτσας
4. Νοσοκομείο Καρπενησίου

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΑ ΙΑΤΡΕΙΑ (ΠΙ)	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗΣ ΑΙΧΜΗΣ
ΑΓΡΑΦΩΝ	ΚΛΕΙΣΤΟ	ΑΓΡΑΦΩΝ	5400
ΒΑΛΑΩΡΑΣ	ΚΛΕΙΣΤΟ	ΑΠΕΡΑΝΤΙΩΝ	2800
ΓΡΑΝΙΤΣΑΣ	<u>ΥΠΟΛΕΙΤΟΥΡΓΕΙ</u>	ΑΠΕΡΑΝΤΙΩΝ	3100
ΔΑΦΝΗΣ	ΚΛΕΙΣΤΟ	ΒΙΝΙΑΝΗΣ	1800
ΚΕΡΑΣΟΧΩΡΙΟΥ	ΚΛΕΙΣΤΟ	ΒΙΝΙΑΝΗΣ	2150
ΠΑΛΑΙΟΚΑΤΟΥΝΑΣ	ΚΛΕΙΣΤΟ	ΦΡΑΓΚΙΣΤΑΣ	5150
ΡΑΠΤΟΠΟΥΛΟΥ	ΚΛΕΙΣΤΟ	ΑΣΠΡΟΠΟΤΑΜΟΥ	5200

Σημαντικά αποτελέσματα έρευνας Δήμου Αγράφων

- **Αύξηση πληθυσμού** κατά **240,43%** τους θερινούς μήνες!
- **53,75%** ηλικιωμένοι και 5,14% χρονίως πάσχοντες
- **87,5% απλά περιστατικά** πραγματοποιούνται στο ΚΥ που απέχει κατά μέσο όρο **1h και 15 min** από τις ΤΚ Αγράφων
- **90,62% σοβαρών περιστατικών** απευθύνονται στο Νοσ. Καρπενησίου (αν εφημερεύει), το οποίο απέχει κατά μέσο όρο **1h και 45min** από τις ΤΚ Αγράφων
- Οι πιο απομακρυσμένες ΤΚ από ΚΥ απέχουν **2h** (Κέδρα)
- Οι πιο απομακρυσμένες ΤΚ από Νοσ. Καρπενησίου απέχουν **3 ½h** (Τροβάτο)
- **Αίσθημα εγκατάλειψης και αποκλεισμού**

Ικανοποίηση χρηστών Υπηρεσιών ΠΦΥ στο Δήμο Αγράφων

Βαθμός ικανοποίησης χρηστών υπηρεσιών ΠΦΥ Δήμου Αγράφων

- ΚΥ Δυτ. Φραγκίστας → **52%** λίγο έως **καθόλου** ικανοποιημένοι

(λόγω ελλείψεων σε προσωπικό – υποδομές – εξοπλισμό)

- ΠΙ Γρανίτσας → **78,12%** δεν λαμβάνουν υπηρεσίες υγείας

(δύσκολη πρόσβαση – υπολειτουργεί)

- ΒΣΣ → **50%** καθόλου έως λίγο ικανοποιημένοι για τις 3/5 δομές ΒΣΣ

(εξαιτίας μη ορθής λειτουργίας τους λόγω έλλειψης κοινωνικών λειτουργών)

- Πρόσβαση στις υπηρεσίες Υγείας ΠΦΥ

58,32% νιώθει τρομερή ανασφάλεια

- Επάρκεια προσωπικού υπηρεσιών Υγείας ΠΦΥ

93,75% καθόλου ικανοποιημένοι έως ανασφαλείς

- Συνολική αξιολόγηση κρατικής μέριμνας για Υπηρεσίες ΠΦΥ

3,12 (με άριστα το 10)!!!

Συμπεράσματα Συνεντεύξεων Έρευνας Δήμου Αγράφων

➤ Διευθυντής ΚΥ Δυτ. Φραγκίστας

1. **Παράτυπη μετακίνηση 14 εργαζομένων** στο Νοσοκομείο Καρπενησίου
2. Ανύπαρκτη κεντρική μέριμνα ακόμα και για κάλυψη γραφικής & ιατρικής ύλης
3. Αυξημένη κίνηση συγκριτικά με Νοσ. Καρπενησίου (σχετικά στατιστικά στοιχεία)

➤ Δήμαρχος Αγράφων

1. **Δεν υφίσταται καμία κοινωνική Υπηρεσία Υγείας και Πρόνοιας** ούτε μόνιμοι Υπάλληλοι με σχετική εκπαίδευση
2. **Στόχος** του η δημιουργία Κοινωνικής Υπηρεσίας ή ΚΕΠ ΥΓΕΙΑΣ
3. Ανάγκη δημιουργίας και **νομιμοποίησης κινήτρων** για αγροτικούς ιατρούς (διαμονή, μετακίνηση, επίδομα απομακρυσμένων περιοχών)

➤ ΒΣΣ

1. Απαιτείται η **εξασφάλιση οδηγού** για πραγματοποίηση τακτικών δρομολογίων σε όλες τις ΤΚ
2. Συνεχής **επιμόρφωση εργαζομένων**
3. **Μονιμοποίηση των δομών**, ο υψηλός προϋπολογισμός που απαιτείται θα είχε **πολλαπλασιαστικά οικονομικά οφέλη** καθώς συμβάλει στο gate keeping και μειώνονται οι δαπάνες ΔΦΥ

Για την ανάπτυξη ΠΦΥ στην Ελλάδα

1. Επιβάλλεται κατεύθυνση του ΕΣΥ στις βασικές αρχές θεσμοθέτησής του (τεχνική – θεσμική – οικονομική – διοικητική έμφαση στις Υπηρεσίες ΠΦΥ)
2. Ανάπτυξη Δικτύων Διαχείρισης Χρόνιων Νοσημάτων και λειτουργία ομάδας επαγγελματιών με επίκεντρο τον Οικογενειακό Ιατρό
3. Λειτουργία δομών υγείας σε 24ωρη βάση για περιοχές με ιδιαίτερα γεωγραφικά (ορεινές – νησιωτικές) και δημογραφικά χαρακτηριστικά (ευπαθείς ομάδες – άνεργοι - ανασφάλιστοι)
4. Νόμιμη – μόνιμη εξασφάλιση οικονομικής ενίσχυσης αγροτικών ιατρών ως ύψιστο κίνητρο για την επιλογή άσκησης αγροτικού τους σε χαρακτηρισμένους ορεινούς και νησιωτικούς Δήμους

Προτάσεις για αναβάθμιση υπηρεσιών ΠΦΥ στο Δήμο Αγράφων

1. Μελέτη Δήμου Αγράφων για το ΠΕΠ Στερεάς 2014-2020 - ΘΣ 9 προς εξασφάλιση πόρων για:
 - ▶ Δημιουργία Κοινωνικής Υπηρεσίας Υγείας και Πρόνοιας
 - ▶ Εξασφάλιση νέων θέσεων εργασίας
 - ▶ Ενίσχυση ΒΣΣ (ιατροτεχνικό εξοπλισμό)
 - ▶ Αναβάθμιση εξοπλισμού και χώρων διαμονής Αγροτικών Ιατρών
2. Δημιουργία ΚΕΠ Υγείας (για πρόληψη – ενημέρωση και ενίσχυση απόρων και ανασφάλιστων)
3. Συμμετοχή στις Δράσεις – Προγράμματα – Ημερίδες του ΕΔΔΥΠΠΥ (λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες του Δήμου και τις υποχρεώσεις του σε κάθε τρέχον πρόγραμμα)
4. Δημιουργία Δικτύου Εθελοντών Δήμου Αγράφων και συντονισμό συνεργασιών τους με Ιατρικό Σύλλογο - Τοπικούς Συλλόγους – Φορείς για τακτική διοργάνωση δράσεων και ημερίδων για την Πρόληψη και Ενημέρωση στις απομακρυσμένες ΤΚ του Δήμου

Προτάσεις για αναβάθμιση υπηρεσιών ΠΦΥ στο Δήμο Αγράφων

5. Δημιουργία Προφίλ Δήμου Αγράφων για αποτύπωση επιπέδου υγείας πληθυσμού – χρήση αυτού ως εργαλείο ολιστικής ανάπτυξης της περιοχής
6. Δημιουργία και τακτική ενημέρωση ερευνητικών πρωτοκόλλων σχετικά με τις ανάγκες των κατοίκων και τον βαθμό ικανοποίησής τους από τις παρεχόμενες Υπηρεσίες ΠΦΥ για συνεχή αναβάθμιση ποιότητας υπηρεσιών ΠΦΥ
7. Έγγραφες ενέργειες – οχλήσεις προς αρμόδιους φορείς για αναβάθμιση Υπηρεσιών ΚΥ Δυτ. Φραγκίστας και επαναφορά προσωπικού (με σχετικό ψήφισμα διαμαρτυρίας ΔΣ)
8. Ορθή επικοινωνία των δράσεων
 - Βελτίωση εικόνας δημοτικής αρχής με παρουσία της σε όλες τις δράσεις
 - Με ΔΤ στα τοπικά ΜΜΕ (Εφημερίδες – Ραδιοτηλεοπτικοί Σταθμοί – Ιστοσελίδες)
 - Με σχετικές ανακοινώσεις σε όλες τις ΤΚ (συνεργασία με Τοπικούς Προέδρους)
 - Με συνεχή ενημέρωση από το ΒΣΣ προς τους εξυπηρετούμενους
 - Δημιουργία σχετικού ενημερωτικού banner στην ιστοσελίδα του Δήμου και newsletters

ΔΗΜΟΣ ΑΓΡΑΦΩΝ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ!

